

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LÊ THANH SƠN

**PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG SẢN XUẤT CHÈ
TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ - TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LÊ THANH SƠN

**PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG SẢN XUẤT CHÈ
TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ - TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Lan Anh

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn: “Phát triển bền vững sản xuất chè tại huyện Đại Từ - tỉnh Thái Nguyên” là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Đề tài hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Các thông tin sử dụng trong đề tài đã được chỉ rõ nguồn gốc, các tài liệu tham khảo được trích dẫn đầy đủ.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2015

Tác giả luận văn

Lê Thanh Sơn

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này, tôi đã nhận được sự quan tâm, giúp đỡ tận tình từ phía tập thể và cá nhân.

Tôi xin trân trọng bày tỏ lòng biết ơn tới tất cả các thầy, cô giáo trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đối với người hướng dẫn khoa học - TS. Nguyễn Thị Lan Anh, cô đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt thời gian nghiên cứu đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn các cơ quan, đơn vị, các doanh nghiệp, các cơ sở, hộ nông dân sản xuất chế biến chè đã giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình nghiên cứu đề tài.

Thái Nguyên, tháng 8 năm 2015

Tác giả luận văn

Lê Thanh Sơn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC BẢNG	viii
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Ý nghĩa khoa học và những đóng góp mới của đề tài	4
5. Bố cục luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG SẢN XUẤT CHÈ	6
1.1. Cơ sở lý luận về phát triển bền vững	6
1.1.1. Khái niệm về phát triển bền vững	6
1.1.2. Nội dung chủ yếu về phát triển bền vững	11
1.1.3. Vị trí, vai trò của cây chè trong đời sống và trong nền kinh tế	13
1.2. Các chính sách của nhà nước về phát triển bền vững	19
1.3. Quan điểm phát triển sản xuất chè bền vững	20
1.3.1. Khái niệm nông nghiệp phát triển bền vững	20
1.3.2. Tầm quan trọng của phát triển sản xuất chè bền vững	20
1.3.3. Các nhân tố chủ yếu ảnh hưởng đến sản xuất chè bền vững	21
1.4. Kinh nghiệm phát triển bền vững sản xuất chè của một số nước trên thế giới và ở Việt Nam	23
1.4.1. Tình hình sản xuất, chế biến chè trên thế giới	23

1.4.2. Kinh nghiệm thực tiễn của Nhật Bản.....	26
1.4.3. Kinh nghiệm sản xuất chè trong nước	29
1.5. Bài học kinh nghiệm rút ra cho huyện Đại Từ - tỉnh Thái Nguyên.....	33
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	36
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	36
2.2. Các phương pháp nghiên cứu	36
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	36
2.2.2. Phương pháp tổng hợp, phân tích thông tin, tài liệu.....	37
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	38
Chương 3. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG SẢN XUẤT CHÈ	
TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ - TỈNH THÁI NGUYÊN	39
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế xã hội của huyện Đại Từ	39
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	39
3.1.2. Dân số và lao động.....	41
3.1.3. Thực trạng phát triển kết cấu hạ tầng huyện Đại Từ	43
3.1.4. Thực trạng phát triển kinh tế xã hội huyện Đại Từ giai đoạn 2010-2014.....	44
3.2. Thực trạng phát triển bền vững sản xuất chè tại huyện Đại Từ giai đoạn 2010-2014	51
3.2.1. Phát triển sản xuất chè nâng cao giá trị kinh tế của cây chè tại huyện Đại Từ giai đoạn 2010-2014	51
3.2.2. Phát triển bền vững với phát triển xã hội và môi trường.....	67
3.3. Các nhân tố tác động và ảnh hưởng đến phát triển bền vững sản xuất chè tại huyện Đại Từ.....	77
3.3.1. Nhóm nhân tố về điều kiện tự nhiên.....	77
3.3.2. Nhóm nhân tố kinh tế kỹ thuật.....	78
3.3.3. Nhóm nhân tố về điều kiện kinh tế xã hội	80

3.4. Đánh giá chung về phát triển bền vững sản xuất chè tại huyện Đại Từ - Thái Nguyên.....	81
3.4.1. Những lợi thế trong phát triển sản xuất chè bền vững.....	81
3.4.2. Những khó khăn và thách thức trong phát triển sản xuất chè bền vững tại huyện Đại Từ -Thái Nguyên.....	83
Chương 4. GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG SẢN XUẤT CHÈ TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ - TỈNH THÁI NGUYÊN	86
4.1. Quan điểm phát triển bền vững sản xuất chè tại huyện Đại Từ - tỉnh Thái Nguyên.....	86
4.1.1. Về khai thác và sử dụng các nguồn lực để đầu tư cho sản xuất chè....	86
4.1.2. Về mục tiêu phát triển bền vững sản xuất chè.....	86
4.1.3. Về xây dựng kết cấu hạ tầng phục vụ phát triển cây chè	86
4.1.4. Về phát triển cây chè gắn với đảm bảo an sinh xã hội và bảo vệ môi trường	87
4.1.5. Về phát triển sản xuất chè gắn với các ngành sản xuất khác trong nền kinh tế.....	87
4.1.6. Về ứng dụng khoa học công nghệ trong sản xuất chè	87
4.2. Định hướng, mục tiêu phát triển bền vững sản xuất chè tại huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.....	88
4.2.1. Về kinh tế	88
4.2.2 Về xã hội	88
4.2.3. Về môi trường	88
4.3. Giải pháp chủ yếu phát triển bền vững sản xuất chè huyện Đại Từ, tỉnh Thái Nguyên.....	88
4.3.1. Nhóm các giải pháp về sản xuất, chế biến và tiêu thụ chè	88
4.3.2. Nhóm các giải pháp về quản lý sản xuất, đào tạo nhân lực và khuyến nông	94
4.3.3. Giải pháp về xây dựng kết cấu hạ tầng vùng chè	96

4.3.4. Giải pháp về vốn	97
4.3.5. Giải pháp về môi trường và sản xuất chè an toàn.....	98
4.4. Kiến nghị	99
KẾT LUẬN	100
TÀI LIỆU THAM KHẢO	102
PHỤ LỤC	104

DANH MỤC NHỮNG TỪ VIẾT TẮT

ATK	: An toàn khu
FAO	: Tổ chức lương thực và Nông nghiệp thế giới
GDP	: Thu nhập quốc nội
GNP	: Tổng thu nhập quốc dân
HDI	: Human Development Index - Chỉ số phát triển con người
HĐND	: Hội đồng nhân dân
HTX	: Hợp tác xã
KHCN	: Khoa học công nghệ
KTCB	: Kiến thiết cơ bản
PTBV	: Phát triển bền vững
PTNT	: Phát triển nông thôn
TNHH	: Trách nhiệm hữu hạn
UBND	: Ủy ban nhân dân
VietGAP	: Quy trình sản xuất nông nghiệp tốt
VSATTP	: Vệ sinh an toàn thực phẩm

DANH MỤC BẢNG

Bảng 1.1. Diện tích, sản lượng chè tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010-2014.....	18
Bảng 1.2. Diện tích, năng suất, sản lượng chè của một số nước trên thế giới	23
Bảng 3.1. Thống kê dân số huyện Đại Từ giai đoạn 2010-2014	42
Bảng 3.2. Giá trị sản xuất huyện Đại Từ giai đoạn 2010-2014	44
Bảng 3.3. Diện tích, năng suất, sản lượng chè Đại Từ so sánh với bình quân chung của tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2010-2014	52
Bảng 3.4. Diện tích, năng suất, sản lượng chè Đại Từ so với các huyện trồng chè trong tỉnh năm 2014.....	54
Bảng 3.5. Cơ cấu giống chè và diện tích chè an toàn huyện Đại Từ năm 2014	57
Bảng 3.6. Phân tích chất lượng chè xanh thành phẩm ở một số vùng	61
Bảng 3.7. Hiệu quả sản xuất chè so một số cây trồng khác trên địa bàn huyện Đại Từ	66
Bảng 3.8. Thống kê chỉ tiêu phát triển xã hội giai đoạn 2010-2014.....	68
Bảng 3.9. Cơ cấu chủng loại thuốc bảo vệ thực vật chính được sử dụng trong sản xuất chè trên địa bàn huyện Đại Từ năm 2014.....	72
Bảng 3.10. Tổng hợp tình hình sử dụng thuốc BVTV của các nông hộ tại các xã, thị trấn	73
Bảng 3.11. Số lần phun thuốc trên chè trong 01 năm	74
Bảng 3.12. Tình hình sử dụng phân bón cho chè tại các vùng chè huyện Đại Từ....	76